

**Missio, Welzijnszorg en Broederlijk Delen op school
reflectie en aanbevelingen vanuit RO pastoraal op school**

Eén van de belangrijkste pijlers van de schoolpastoraal is de dienstbaarheid aan de medemens, heel in het bijzonder aan de mens in nood en aan al wie kansarm is. Dit engagement wortelt in de diepste fundamenteën van onze christelijke inspiratie.

De verdergaande mondialisering, maar ook de tijdsgeest, die veel uitingen van gemeenschapsopbouw onder druk zet, roepen ons op alert te zijn en solidair te blijven met grote groepen mensen, die nog steeds uitkijken naar een humaan bestaan.

Hoe het groeide ...

Onze katholieke scholen hebben reeds lang een grote traditie en uitstekende reputatie op dit vlak. Onze missionarissen waren de ngo's en de ontwikkelingshulp ver vooruit. *Missio* kan beschouwd worden als een pionier van christelijke solidariteit in tijd én ruimte. Dichterbij hebben vele christelijke caritatieve initiatieven zich ontfemd over mensen met een fysieke, psychische of maatschappelijke handicap.

We stellen vast dat de sociale bewustmaking, samen met een grote inzet, in onze scholen integraal deel uitmaakt van het opvoedingsproject en vaak significante proporties aanneemt. Die inzet is bovendien zeer verscheiden. Dit verdient hoe dan ook al onze waardering en dankbaarheid. Deze verscheidenheid is niet nieuw: lang geleden reeds werden in de scholen soms projecten op de startbaan gezet vanuit de eigen inspiratie van de school. Soms was dit de steun voor een missiezuster die behoorde tot de congregatie die aan de grondslag lag van de school zelf. Op andere plaatsen hielden scholen gerichte acties ten voordele van mensen uit de eigen buurt.

De situatie nu ...

In die stroom van solidariteit zagen we ook "grotere" initiatieven van duidelijk christelijke signatuur ontstaan, zoals *Broederlijk Delen* en *Welijnszorg*. Ze groeiden uit tot actiedomeinen die wezenlijk onderdeel vormen van twee sterke momenten uit het kerkelijke jaar: vasten en advent. Het is bekend dat intussen veel nieuwe en andere organisaties als medespelers zijn aangetreden op het veld van de solidariteit, dat bovendien zeer uitgebreid geworden is. Veelsoortige initiatieven voor "het goede doel" richten zich tot het grote publiek, vaak ondersteund door de grote middelen van de mediawereld. Zoals op vele andere domeinen worden de scholen ook hier voortdurend op aangesproken en bevraagd. Het zijn ook vaak jonge mensen en studenten die in de straten te zien zijn bij acties. Het lijkt soms wel op een inflatie. De vraag kan bovendien gesteld worden of er niet een teveel aan acties is, zeker als het om echte fondswerving gaat.

We stellen tevens vast dat scholen zeer vindingrijk en creatief omspringen met solidariteit en bijvoorbeeld los van een of andere koepelorganisatie een project of een school steunen in de derde wereld. Jongeren vragen overigens om projecten die hen aanspreken in hun concrete leefwereld. Dit is een vrij recent gegeven, dat omwille van de grotere contactmogelijkheden die er nu zijn, groeiende is en uiteraard alle aanmoediging verdient. Waarom zou een school geen vorm van uitwisselingsproject kunnen realiseren met een school uit een Afrikaans land, eerder dan met een Europese school?

Bedenkingen ...

Toch moeten we bij deze evolutie van solidariteit enkele kritische kanttekeningen maken. Dreigt de band met *Missio*, *Broederlijk Delen* en *Welijnszorg* hierdoor niet lossen te komen of zelfs helemaal onbestaande te worden? Laten we er ons bewust van zijn dat zij noden zien en projecten voorstellen waar we zelf eigenlijk nooit zouden aan gedacht hebben. Is solidariteit vooral daar niet op haar plaats waar mensen helemaal uit de boot dreigen te vallen? De genoemde organisaties kunnen juist door hun jarenlang opgebouwde expertise verhinderen dat onze hulp haar doel mist. Als we hiervan niet overtuigd zijn, kunnen we ons best eens beter laten informeren over de criteria waaraan projecten die deze organisaties steunen moeten voldoen. Zij van hun kant beschouwen het als vanzelfsprekend dat zij hierover duidelijk kunnen en willen communiceren met het publiek.

Zo stellen wij ook vast dat feed-back geven over een voorbij project naar de scholen toe nog beter kan.

Aanbevelingen ...

Een gedachtewisseling binnen de school (pastorale werkgroep, sociale werkgroep, personeelsvergadering, directieraad) over het aantal, de soort acties, het tijdstip waarop ze gepland worden ... is eigenlijk een must. Die reflectie binnen de eigen school kan gestalte krijgen in een kleine leidraad of visietekst die onderdeel kan zijn van het eigen uitgeschreven opvoedingsproject en schoolwerkplan, of er alleszins naar verwijst.

Suggesties en vragen voor een gesprek kunnen o.a. zijn:

- 1 Waar situeren die activiteiten zich in de loop van het schooljaar?
Vallen die soms samen met andere activiteiten? Bijvoorbeeld: hoe combineer je de actie *Welzijnszorg* met de proefwerkenperiode van het eerste trimester? Aandacht en inzet voor de armen in de eigen omgeving kan ook buiten de adventsperiode. Het zou eigenlijk een voortdurende zorg moeten zijn.
- 2 Hoe staan we tegenover vragen om solidariteit, die uitgaan van een individuele leerkracht, leerling of ouder?
- 3 Welke actie is echt typisch voor onze school en zouden we niet graag opgeven?
- 4 Kan de voorgestelde solidariteitsactie aan een aantal criteria voldoen, zoals:
  - a Is het project herkenbaar voor de leerlingen?
  - b Heeft het project voldoende kwaliteit?
    - Sluit de inzet en het doel ervan aan bij de christelijke inspiratie van ons opvoedingsproject?
    - Blijft de inzet beperkt tot consumeren (snoep verkopen ...) of wordt er ook daadwerkelijk een inspanning van de leerlingen gevraagd (auto's wassen, spaargeld afstaan ...)?
    - Vertrekt het project vanuit de mensen uit het Zuiden zelf en reikt het hen zodoende duurzame oplossingen aan?
    - Wordt er correcte informatie over het project gegeven aan de leerlingen en is er kans tot opvolging achteraf?
  - c Kadert het project in de opvoeding tot solidariteit bij de leerlingen? Solidariteit roept o.a ook op tot soberheid!
- 5 Stel een catalogus op van alle sociale activiteiten binnen de school die expliciet te maken hebben met ontwikkelingshulp en kansarmoedebestrijding.
Stel een catalogus op van andere initiatieven voor "het goede doel".
- 6 ...

We willen tenslotte de scholen die een (eigen) project van sociale actie op stapel zetten, uitnodigen het project of de organisatie waarvoor de inzet gebeurt correct te noemen bij de participanten. Laat ons enkel projecten van Broederlijk Delen "Broederlijk Delen" noemen en andere "missieprojecten of derdewereldprojecten". Het is de bedoeling dat bij een schooleigen project toch een gedeelte van de opbrengst zou afgestaan worden aan projecten van Broederlijk Delen, *Missio* of *Welzijnszorg* om zo de "onbekenden of vergetenen" te steunen. Een vooraf opgesteld transparant plan of verdeelsleutel met betrekking tot het verdelen van de inkomsten is hierbij vanzelfsprekend. Dergelijk plan kan overigens per afzonderlijke school, maar desgevallend ook per scholengemeenschap ingevuld worden.

Wij blijven dus krachtig pleiten voor een zichtbare solidariteit met mensen in nood. In dit proces zien we *Missio*, *Broederlijk Delen* en *Welzijnszorg* als onze bevoorrechte partners. Ze zijn gegroeid als eigen kinderen uit onze christelijke solidariteit.